

Tillsynsprojekt avloppsledningsnät

Foto: Anna-Stina Påledal

Therese Boman
Sofie Palmqvist
Anna-Stina Påledal
Katarina Sjölander
Tora Strandberg
Martina Ståhl

Norrköpings kommun
Länsstyrelsen Östergötland
Linköpings kommun
Ödeshögs kommun
Norrköpings kommun
Vadstena kommun

Bakgrund

Utsläpp av orenat avloppsvatten kan innebära både miljö- och hälsoproblem. Utsläpp av dåligt renat eller orenat avloppsvatten kan leda till problem med övergödning i våra vattendrag, sjöar och hav. Det kan också leda till ökade smittorisker för de personer och djur som vistas nära dessa vatten eller dricker kontaminerat vatten. Det är därför viktigt att ha kontroll på läckage av orenat avloppsvatten.

Kunskapsnivån behöver höjas bland många av de som äger ett avloppsledningsnät när det gäller till exempel vilket ansvar man har när det gäller skötsel och underhåll av sitt avloppsledningsnät. Kommunerna har tillsynsansvar för avloppsledningsnät till kommunala reningsverk och gemensamhetsanläggningar.

Syfte/mål

Projektet syftade till att öka kunskapen hos tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare kring ledningsnät och att genom tillsyn minska riskerna med utsläpp av övergödande ämnen och smittämnen. Tillsynsbesök är en del av kommunernas arbete som tillsynsmyndighet över ledningsnäten. Syftet med projektet var att bedriva tillsyn på avloppsledningsnät och tillhörande funktioner som pumpar och tryckstegringar och på så vis öka samsynen samt öka tillsynsmyndigheternas kunskap om branschen.

Genomförande

I projektet har MÖTAs miljöskyddsgrupp och avloppsgrupp samarbetat då det skiljer sig mellan kommunerna mellan vem som har hand om tillsynen på ledningsnätet (miljö och avlopp). Projektmaterial har tagits fram av handläggare från Linköpings kommun, Norrköpings kommun, Vadstena kommun, Ödeshög kommun samt Länsstyrelsen Östergötland. Gruppen har haft träffar med jämna mellanrum från januari till oktober 2017.

Checklista, infoblad samt en läshänvisning till ytterligare kunskap har arbetats fram. En halv utbildningsdag om ledningsnät för handläggare ordnades av projektgruppen den 27 april 2017. På dagordningen stod föreläsning av representanter från Tekniska förvaltningen (vatten- och avfallsenheten) i Motala, information om projektet samt gruppdiskussioner. På utbildningsdagen deltog 15 stycken handläggare från kommunerna i länet samt länsstyrelsen.

Pressrelease

Ett pressmeddelande om projektet skickades ut från Länsstyrelsen Östergötland den 18 maj 2017, se bifogad bilaga. Pressreleasen resulterade i ett inslag i en artikel av Östnytt.

Resultat

En enkät skickades ut till de nio kommuner som deltagit i projektet. Sammanställningen av enkäten visar:

- Sex kommuner har genomfört tillsyn på ledningsnät under maj-september 2017.
- Två kommuner har genomfört tillsyn på både privata och kommunala avloppsledningsnät.
- Fyra kommuner har bedrivit tillsyn på kommunala avloppsledningsnät.

Alla kommuner som genomfört tillsyn har använt sig av checklistan och tycker att materialet fungerat bra och man anser att materialet har ökat kunskapen hos inspektörerna när det gäller avloppsledningsnät och tillsyn av dessa.

Ett antal förslag och förbättringsförslag inkom i enkäten, projektgruppen har diskuterat igenom alla förslag och tagit ställning till dem, dvs antingen ändrat i materialet eller också bedömt att ändringen inte behöver göras.

Diskussion och slutsats

Resultatet från enkäten visar att en del av syftet med projektet har uppfyllts då man upplever att materialet har ökat kunskaperna hos inspektörerna. Formen på projektet, att gemensamt ta fram en grund för tillsynsarbetet verkar ha fungerat bra då alla kommuner använt sig av checklistan. Att ha en gemensam workshop/utbildningsdag är viktigt för att höja kunskapen hos alla inblandade och det är värdefullt att detta utförs gemensamt då man kan diskutera frågeställningar.

Fortsatt arbete

Synpunkter har framkommit i enkäten att man tycker att det är viktigt att fortsätta belysa området med ledningsnät och att man ajourhåller det material som tagits fram i projektet. Projektgruppen tycker att det är en bra idé och har som förslag att man kan driva ett fortsättningsprojekt i MÖTAs regi i framtiden.

Material framtaget i projektet

Checklista tillsyn avloppsledningsnät med handläggare

Checklista tillsyn avloppsledningsnät utan handläggare

Bilaga 1 – pumpstationer

Bilaga 2 – läs mer

Informationsblad till VU inför tillsynsbesök